

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Приймальної комісії
Бердянського державного
педагогічного університету
* «27» березня 2025 року

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Освітній ступінь:	бакалавр
Основа вступу:	Повна загальна середня освіта, повна загальна середня освіта, освітній ступінь молодший бакалавр, фаховий молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст)
Спеціальність:	A2 Дошкільна освіта A3 Початкова освіта A4.01 Середня освіта (українська мова і література) A4.021 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)) A4.03 Середня освіта (історія та громадянська освіта) A4.04 Середня освіта (математика) A4.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини) A4.08 Середня освіта (фізика та астрономія) A4.09 Середня освіта (інформатика) A4.10 Середня освіта (технології) A4.11 Середня освіта (фізична культура) A4.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) A5.33 Професійна освіта (Енергетика, електротехніка та електромеханіка) A5.39 Професійна освіта (Цифрові технології) A6.01 Спеціальна освіта (логопедія) A7 Фізична культура і спорт B6.03 Перформативні мистецтва B9 Історія та археологія B11.041 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно) перша англійська) B11.10 Філологія (прикладна лінгвістика) C4 Психологія C7 Журналістика D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок D3 Менеджмент D8 Право I10 Соціальна робота та консультування
Термін навчання:	3 роки 10 місяців

Запоріжжя – 2025

1 Пояснювальна записка

Метою індивідуальної усної співбесіди з історії України для вступу на здобуття ступеня бакалавра є з'ясування рівня теоретичних знань та розуміння ключових подій, постатей і понять з історії України з метою зарахування вступників на навчання за освітнім ступенем бакалавра на основі повної загальної середньої освіти, освітнім ступенем фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста).

Формат проведення індивідуальної усної співбесіди.

Індивідуальна усна співбесіда проводиться дистанційно з використанням платформи (програмного забезпечення) для проведення відеоконференцій Zoom.

У встановлений розкладом час початку індивідуальної усної співбесіди члени предметної комісії розпочинають відеоконференцію, долучають до неї вступників, здійснюють їх автентифікацію та інформують їх про правила проведення індивідуальної усної співбесіди та часові обмеження.

Автентифікації вступника передбачає:

– встановлення аудіо та візуального контакту зі вступником на платформі відеоконференцій;

– демонстрація на камеру документа, що посвідчує особу (паспорт громадянина України у формі книжечки або ID картки, паспорт громадянина України для виїзду за кордон у тому числі Е-паспорт, Е-паспорт для виїзду за кордон, Е-документ).

Процедура співбесіди:

Під час індивідуальної усної співбесіди члени предметної комісії задають вступнику до 3 питань з історії України, які відповідають темам, зазначеним у програмі. Вступник відповідає на питання в режимі відеоконференції, а також на можливі додаткові запитання членів комісії.

Члени предметної комісії оцінюють відповіді вступника з історії України. Результати індивідуальної усної співбесіди оголошуються не пізніше наступного дня після його проведення шляхом розміщення відповідних відомостей на офіційному веб-сайті Бердянського державного педагогічного університету bdpu.org.ua у розділі ВСТУПНИКУ.

У разі повітряної тривоги під час проведення індивідуальної усної співбесіди, він призупиняється, учасники повинні пройти до укриття. Після відбою повітряної тривоги, учасники можуть продовжити складання індивідуальної усної співбесіди у формі усного іспиту.

2. Зміст програми

Перелік питань з історії України

1. Поява та розселення людей на території України
2. Культура Трипілля-Кукутені та її дослідження на території України
3. Кочовики раннього залізного віку (I тис. до н.е.)
4. Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та Криму
5. Роль та місце ранніх слов'ян у Великому переселенні народів. Характеристика їх культури
6. Київська Русь, її роль та місце в історії України
7. Політичний та соціально-економічний розвиток Київської Русі (к. IX – сер. XIII ст.). Значення християнства
8. Розвиток культури й освіти Київської Русі та Галицько-Волинської держави
9. Татаро-монгольська навала на Русь та її наслідки
10. Кримське ханство на Півдні України
11. Українські землі у складі Великого князівства Литовського та Польського королівства (сер. XIV – сер. XVI ст.)
12. Міське самоврядування на українських землях під владою Литви та Польщі (сер. XIV – к. XVIII ст.)
13. Релігійні відносини на українських землях в литовсько-польський період (сер. XIV – к. XVIII ст.). Реформи П. Могили та їх наслідки
14. Соціально-економічні відносини на українських землях під владою Речі Посполитої
15. Формування козацтва та Війська Запорозького Низового. Запорозька Січ та її устрій
16. Козацько-польські війни к. XVI – 30-х рр. XVII ст.: їх причини, хід та наслідки
17. Створення Гетьманщини. Її устрій та зовнішня політика у 1648-1654 роках
18. Явище «Руїни» в українській історії (1658-1686 рр.), її причини, зміст, сутність та наслідки
19. Українські землі у часи гетьманування І. Мазепи (1687-1709). Місце Мазепи в історії України
20. Централізаторська політика Московії та Російської імперії щодо українських земель в сер. XVII – к. XVIII ст. та її етапи
21. Традиції автономії на Лівобережжі та Слобідській Україні в XVIII ст.
22. Розвиток культури та освіти на території України в сер. XVII – к. XVIII ст.
23. Інкорпорація Південної та Правобережної України до складу Російської імперії (II пол. XVIII ст.)
24. Гайдамацький рух на Правобережжі України в XVIII ст., його причини, хід та наслідки
25. Єврейське населення на Правобережжі. Хасидський рух II пол. XVIII ст.
26. Освічені реформи Марії Терезії та Йосипа II в Австрії та західноукраїнські землі
27. Політичне становище українських земель під владою Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперій (к. XVIII – поч. XX ст.)

28. Соціально-економічний розвиток українських земель під владою Росії та Австрії к. XVIII – сер. XIX ст.
29. Модернізаційні реформи 50-70-рр. XIX ст. в Австрії та Росії та їх вплив на Україну
30. Українське національне відродження к. XVIII – сер. XIX ст., його локальні особливості, провідні діячі, здобутки
31. Культурний розвиток в Україні під владою Росії та Австро-Угорщини (II пол. XIX – поч. XX ст.). Здобутки та протиріччя
32. Греко-католицька церква в Галичині та її роль в розвитку культурного життя регіону. А. Шептицький
33. Міграційні процеси в II пол. XIX – поч. XX ст. та їх особливості. Українська еміграція та її значення
34. Політизація національного руху в Галичині та Наддніпрянщині в кінці XIX – поч. XX ст. Перші політичні партії
35. Суспільно-політичні процеси в Україні в період першої російської революції 1905-1907 рр.
36. Столипінські реформи та їх наслідки для підросійської України
37. Розвиток освіти, науки та мистецтва в Україні в II пол. XIX – поч. XX ст.
38. Позиції українських політичних сил Наддніпрянської України та західноукраїнських земель щодо Першої світової війни
39. Перебіг воєнних дій на українських землях під час Першої світової війни
40. Українські січові стрільці (УСС), їх бойовий шлях та роль в українському суспільно-політичному та культурному житті
41. Створення Центральної Ради. Її склад, політична діяльність. Значення в історії України.
42. Війна Радянської Росії проти УНР (кінець 1917-початок 1918 р.).
43. Брестський мирний договір та Україна.
44. Уряд гетьмана П.Скоропадського, його склад, внутрішня та зовнішня політика.
45. Директорія УНР та її історична оцінка. В. Винниченко та С. Петлюра.
46. ЗУНР, її правління, зовнішня та внутрішня політика. Українсько-польська війна.
47. Акт Злуки УНР та ЗУНР. Його історичне значення.
48. Українське село у 1918-1921 роках. Отаманщина.
49. Політика воєнного комунізму на українських землях
50. Соціально-економічне становище у 20-х рр. НЕП
51. Утвердження СРСР. Місце України в СРСР.
52. Політика коренізації та українізації (1923-1933). Суть та наслідки.
53. Сталінська індустріалізація 1928-1941 років в Україні
54. Суцільна колективізація в УСРР та її наслідки
55. Голодомор 1932-1933 рр.: передумови, хід, наслідки
56. Сталінські репресії 30-х років в Україні. Їх причини, хід та наслідки
57. Західноукраїнські землі у міжвоєнну добу
58. Пакт Ріббентропа-Молотова. Його втілення для українських земель
59. Радянізація західноукраїнських земель (1939-1941 рр.) та її наслідки.

60. Окупація України військами нацистської Німеччини та її союзниками. Окупаційний режим.
61. Національний український рух у роки II світової війни.
62. Звільнення України від нацистських окупантів: етапи, характер військових дій, наслідки окупації
63. Підсумки та уроки Другої Світової війни. Ціна перемоги для України
64. Депортація кримських татар: передумови, причини, наслідки
65. Соціально-економічне становище України у 1945-1953 роках.
66. Особливості політичного і культурного розвитку українських земель у 1945-1953 роках.
67. Феномен «хрущовської відлиги» в історії України
68. Хрущовські соціально-економічні реформи. Їх здобутки та прорахунки.
69. Косигінські реформи та нові методи управління господарством у 1965-1970 роках XX ст.
70. Шістдесятницький рух в Україні.
71. Дисидентський рух в Україні у 60-80 роках XX ст.
72. Сутність «застою» у економічному житті УРСР у 70 – I пол. 80-х років.
73. Назрівання екологічних проблем у 60-80 роки XX ст. Чорнобильська катастрофа 1986 р.
74. Русифікація культурного простору в УРСР у період «застою» (1964-1985).
75. Горбачовська «перебудови», її місце в історії України
76. Розвиток культури та суспільно-політичної думки в Україні у період перебудови (1985-1991).
77. Проголошення «Декларації про Державний суверенітет УРСР». Історичне значення декларації для України
78. Формування багатопартійності в Україні у 1989-1991 роках.
79. ГКНС та проголошення «Акту про незалежність України» 24 серпня 1991 р.
80. Повернення кримських татар на територію України. Проблема їх репатріації та інтеграції
81. Соціально-економічні процеси в Україні після 1991 року: виклики, здобутки та протиріччя
82. Прийняття Конституції 1996 р. Значення для історії України
83. Релігія і церква в сучасній Україні.
84. Зовнішньополітичні відносини України з Росією та іншими країнами СНД у 1991-2013 роках.
85. Зовнішньополітичні відносини України з країнами ЄС та НАТО у 1991-2013 роках.
86. Здобутки та протиріччя політичних процесів в Україні після здобуття незалежності у 1991 р.
87. Проблеми інтеграції України до євроатлантичного політичного простору
88. Революція гідності: її передумови, причини та наслідки
89. Російська агресія проти України (2014-2024): її причини сутність, етапи, виклики для України
90. Культурний розвиток України у період незалежності

Зміст програми **Стародавня історія України**

Поява та розселення людей на території України. Культура Трипілья-Кукутені: особливості, дослідження в Україні. Кочівницькі культури раннього залізного віку (I тис. до н.е.). Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та Криму. Роль ранніх слов'ян у Великому переселенні народів, характеристика їхньої культури.

Дати:

IV - середина III тис. до н.е. – розселення племен трипільської культури на території України;

VIII–VI ст. до н.е. – Велика грецька колонізація

Друга половина V – VII ст. – Велике розселення слов'ян.

Поняття та терміни: археологічна культура, неоліт, кочовики, колонізація, Велике переселення народів.

Київська держава (Русь)

Утворення Київської Русі, її значення в історії України. Політичний і соціально-економічний розвиток (кінець IX – середина XIII ст.). Запровадження християнства та його вплив. Розвиток культури й освіти.

Дати:

882 р. – об'єднання північних та південних руських земель Олегом;

988 р. – запровадження християнства як державної релігії;

1019 – 1054 рр. – князювання Ярослава Мудрого в Києві;

1097 р. – Любецький з'їзд князів;

1113 р. – укладення «Повісті минулих літ»; початок правління Володимира Мономаха у Києві

1187 р. – перша згадка назви «Україна» у писемних джерелах

Персоналії: Аскольд, Олег, Ігор, Ольга, Святослав, Володимир Великий, Ярослав Мудрий, Володимир Мономах, Ярослав Осмомисл, літописець Нестор.

Поняття та терміни: князь, християнство, літопис, язичництво.

Галицько-Волинська держава та монгольська навала

Утворення Галицько-Волинської держави. Князювання Данила Романовича. Монгольська навала та її наслідки. Культурний розвиток.

Дати:

1199 р. – утворення Галицько-Волинської держави;

1223 р. – битва на р.Калка;

1238 – 1264 рр. – правління Данила Романовича;

1240 р. – захоплення Києва монголами.

Персоналії: Роман Мстиславович, Данило Романович, Лев Данилович, Юрій I Львович, Юрій II Болеслав.

Поняття та терміни: ярлик, баскак.

Українські землі у складі інших держав (XIV–XVI ст.)

Українські землі у складі Великого князівства Литовського та Польщі (середина XIV – середина XVI ст.). Міське самоврядування (магдебурзьке право). Релігійні відносини, реформи Петра Могили. Соціально-економічні відносини в Речі Посполитій. Утворення Кримського ханства.

Дати:

1362 р. – битва на р. Сині Води;

1385 р. – укладення Кревської унії;

1478 р. – визнання Кримським ханством васальної залежності від Османської імперії;

1489 р. – перша згадка про українських козаків у писемних джерелах;

1586 р. – утворення першої братської (слов'яно-греко-латинської) школи у Львові)

1596 р. – Берестейська церковна унія. Утворення греко-католицької церкви.

Персоналії: Ольгерд, Вітовт, Казимир III, Хаджі-Герей, Костянтин Іванович Острозький, Юрій Дрогобич, Петро Могила.

Поняття та терміни: шляхта, магдебурзьке право, магістрат, цехи, Дике поле, унійна церква.

Козацька доба

Люблінська унія та її вплив на українські землі. Формування українського козацтва, устрій Запорозької Січі. Козацько-польські війни кінця XVI – 30-х років XVII ст. Утворення Гетьманщини, її устрій і зовнішня політика (1648–1654 рр.). Явище «Руїни» (1658–1686 рр.).

Дати:

1556 р. – заснування князем Д.Вишневецьким на о. Мала Хортиця першої відомої Січі;

1569 р. – Люблінський унія. Утворення Речі Посполитої;

1648 р. – початок козацької революції під проводом Б. Хмельницького.

1654 р. – Переяславська рада.

1667 р. – Андрусівське перемир'я.

Персоналії: Дмитро Вишневецький, Петро Сагайдачний, Богдан Хмельницький.

Поняття та терміни: українське козацтво, реєстрове козацтво, старшина, клейноди, Запорозька Січ, Гетьманщина, Руїна.

Українські землі в кінці XVII – XVIII ст.

Гетьманування Івана Мазепи, його місце в історії України. Централізаторська політика Московії та Російської імперії. Традиції автономії на Лівобережжі та Слобідській Україні. Гайдамацький рух на Правобережжі, його причини та наслідки. Єврейське населення, хасидський рух. Інкорпорація Південної та Правобережної України до Російської імперії. Ліквідація Речі Посполитої. Розвиток культури та освіти.

Дати:

1708 р. – українсько-шведський союз, зруйнування Батурина

1709 р. – зруйнування російськими військами Чортомлицької Січі; Полтавська битва;

1710 р. – Конституція Пилипа Орлика;

1734 р. – заснування Нової (Підпільненської) Січі.

1764 р. – ліквідація гетьманства.

1775 р. – ліквідація Запорозької Січі.

Персоналії: Іван Мазепа, Іван Скоропадський, Павло Полуботок, Данило Апостол, Пилип Орлик, Феофан Прокопович, Кирило Розумовський.

Поняття та терміни: козацьке бароко, Коліївщина, паланка, хасидизм

Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій (кінець XVIII – середина XIX ст.)

Політичне становище українських земель. Реформи освіченого абсолютизму в Австрійській монархії та західноукраїнських землях. Соціально-економічний розвиток. Початок українського національного відродження, його особливості та діячі.

Дати:

1770-1780-ті – реформи Марії Терезії та Йосипа II в Східній Галичині, Північній Буковині та Закарпатті

1798 р. – видання «Енеїди» І.Котляревського;

1805 р. – відкриття університету у Харкові;

1834 р. – відкриття університету в Києві;

1840 р. – перше видання «Кобзаря» Т.Шевченка;

1846–1847 рр. – діяльність Кирило-Мефодіївського братства.

1848 р. – «весна народів» в Східній Галичині, Північній Буковині та Закарпатті.

Персоналії: Іван Котляревський, Микола Костомаров, Пантелеймон Куліш, Тарас Шевченко, Маркіян Шашкевич, Григорій Яхимович.

Поняття та терміни: освічений абсолютизм, національне відродження, романтизм, кріпацтво, революція, реформи.

Українські землі у другій половині XIX – на початку XX ст.

Модернізаційні реформи на Наддніпрянщині та Галичині та їх вплив. Культурний розвиток, роль греко-католицької церкви в Галичині (А.Шептицький). Міграційні процеси, українська еміграція. Політизація українського національного руху, перші політичні партії. Революція 1905-1907 рр. в Україні. Столипінські реформи та їх наслідки. Розвиток освіти, науки та мистецтва.

Дати:

1848 р. – відміна кріпацтва в Східній Галичині, Північній Буковині та Закарпатті

1861 р. – відміна кріпацтва в підросійській Україні

1868 р. – створення товариства «Просвіта»

1890 р. – створення Русько-Української радикальної партії (РУРП)

1900 р. – створення Революційної української партії (РУП).

1905–1907 рр. – перша російська революція.

1906-1911 рр. – столипінські аграрні реформи.

Персоналії: Іван Франко, Юліян Бачинський, Андрей Шептицький, Микола Міхновський, Михайло Грушевський.

Поняття та терміни: українофіли, меценат, модернізація, модернізм, партія.

Україна в Першій світовій війні

Позиції українських політичних сил Наддніпрянської України та західноукраїнських земель щодо війни. Перебіг воєнних дій на українських землях. Діяльність австрійської та російської адміністрацій у Галичині та Буковині. Українські січові стрільці (УСС).

Дати:

Серпень 1914 р. – утворення Головної української ради, формування легіону Українських січових стрільців, створення Союзу визволення України.

1914 р. – Галицька битва;

1915 р. – утворення Загальної української ради, битва під Маківкою;

Персоналії: Кость Левицький, Дмитро Донцов.

Поняття та терміни: світова війна, УСС.

Українська революція (1917-1921 рр.)

Утворення Центральної Ради, її діяльність. Проголошення УНР, війна з радянською Росією. Брестський мирний договір. Гетьманат Павла Скоропадського. Директорія УНР (В. Винниченко, С. Петлюра). Утворення ЗУНР, українсько-польська війна. Акт злуки УНР і ЗУНР. Отаманщина та воєнний комунізм.

Дати:

Березень 1917 р. – утворення Української Центральної Ради;

Червень 1917 р. – I УЦР;

Липень 1917 р. – II Універсал УЦР;

Листопад 1917 р. – III Універсал УЦР;

22 (9) січня 1918 р. – IV Універсал УЦР, проголошення незалежності УНР;

Січень 1918 р. – бій під Крутами;

22 січня 1919 р. – Акт Злуки УНР та ЗУНР;

Кінець 1919 – початок 1920 рр. – зимовий похід військ УНР та УГА

Квітень 1920 р. – Варшавська угода;

Березень 1921 р. – Ризький мирний договір.

Персоналії: Михайло Грушевський, Володимир Винниченко, Павло Скоропадський, Євген Петрушевич, Симон Петлюра, Нестор Махно, Володимир Ульянов (Ленін), Християн Раковський.

Поняття та терміни: Універсали УЦР, Генеральний Секретаріат, Директорія, соборність, отаманщина, воєнний комунізм.

Українська СРР (1920-ті – 1930-ті рр.)

Нова економічна політика (НЕП). Утворення СРСР, місце України в ньому. Політика українізації (1923–1933 рр.). Сталінська індустріалізація та колективізація. Голодомор 1932–1933 рр. Сталінські репресії. Суспільно-політичні рухи, політичні партії в 1920-30-х роках на західноукраїнських землях. Карпатська Україна.

Дати:

1921 – 1923 рр. – голод в Україні (перший голодомор);

1921-1928 рр. – проведення НЕПу

1921 р. – утворення Української автокефальної православної церкви (УАПЦ);

Грудень 1922 р. – входження УСРР до складу СРСР

1923-1933 рр. – політика «коренізації» в УСРР;

1925 р. – утворення Українського національно-демократичного об'єднання (УНДО);

1928-1932 рр. – перша п'ятирічка;

1929 р. – утворення Організації українських націоналістів (ОУН);

1930 р. – проведення польською владою акції «пацифікації»;

1932 – 1933 рр. – Голодомор в Україні;

1928 – початок курсу на колективізацію;

1937–1938 рр. – «Великий терор»;

Жовтень 1938 рр. – надання автономії Підкарпатській Русі у складі Чехо-Словаччини

Березень 1939 рр. – проголошення незалежності Карпатської України та її окупація Угорщиною.

Персоналії: Микола Скрипник, Микола Хвильовий, Лесь Курбас, Олександр Довженко, Павло Тичина, Василь Липківський, Йосип Сталін (Джугашвілі), Лазар Каганович, Станіслав Косіор, Євген Коновалець, Степан Бандера, Андрій Мельник, Августин Волошин.

Поняття та терміни: НЕП, індустріалізація, коренізація, автокефальна церква, Голодомор, тоталітарний режим, розкуркулення, розстріляне відродження, осадництво, пацифікація, Таємний університет, політична еміграція.

Україна під час Другої світової війни (1939 – 1945 рр.)

Пакт Ріббентропа-Молотова, радянська Західної України. Нацистська окупація, окупаційний режим. Голокост. Діяльність ОУН і УПА. Звільнення України від нацистів. Депортація кримських татар. Підсумки Другої світової війни для України.

Дати:

23 серпня 1939 р. – радянсько-німецький договір про ненапад і таємний протокол до нього («пакт Молотова-Ріббентропа»);

1 вересня 1939 р. – початок Другої світової війни;

17 вересня 1939 р. – вторгнення Червоної армії на територію Західної України;

Червень 1940 р. – вторгнення Червоної армії на територію Бессарабії та Північної Буковини;

22 червня 1941 р. – напад Німеччини на СРСР;

30 червня 1941 р. – проголошення Акта про відновлення Української Держави;

28 червня 1941 р. – створення Української повстанської армії (УПА) на чолі з Тарасом Боровцем (Бульбою);

14 жовтня 1942 р. – створення УПА Організації українських націоналістів на чолі з Р. Шухевичем;

грудень 1942 р. – початок вигнання нацистських загарбників з України;

6 листопада 1943 р. – визволення Києва від нацистських окупантів;

1944 р. – депортація кримських татар;

28 жовтня 1944 р. – завершення вигнання нацистських окупантів зі всієї території України;

8 травня 1945 р. – День Перемоги над нацистською Німеччиною;

2 вересня 1945 р. – завершення Другої світової війни.

Персоналії: Тарас Боровець (Бульба), Роман Шухевич, Ярослав Стецько, Йоахім Ріббентроп, Еріх Кох, Ганс Франк, Адольф Гітлер, В'ячеслав Молотов, Микола Кирпонос, Іван Кожедуб, Іван Конєв.

Поняття та терміни: радянська, новий порядок, План Барбаросса, план Ост, Голокост, колабораціонізм, рух Опору, похідні групи ОУН, депортація.

Україна в перші повоєнні роки (1945 – 1953 рр.)

Адміністративно-територіальні зміни в УРСР. Відбудова. Третій голодомор в Україні 1946-1947 рр. Радянська західних областей України. Боротьба ОУН і УПА. Ждановщина. Культура і наука.

Дати:

1945 р. – входження Закарпаття до складу УРСР.

березень 1946 р., серпень 1949 р. – Псевдособори в Галичині та Закарпатті та «саморозпуск» Греко-католицької церкви;

1946 – 1947 рр. – третій штучний голод в Україні;

квітень – липень 1947 р. – проведення польською владою операції «Вісла».

Персоналії: Йосип Сліпий, Теодор Ромжа, Володимир Сосюра, Олесь Гончар, Андрій Жданов.

Поняття та терміни: повоєнна відбудова, операція «Вісла», ждановщина, лисенківщина, «холодна війна»,

Україна в умовах деєталінізації та застою (1953 – 1985 рр.)

Хрущовська відлига, реформи. Косигінські реформи 1965–1970 рр. Шістдесятницький і дисидентський рухи. Русифікація та екологічні проблеми (Чорнобильська катастрофа). Економічний застій.

Дати:

1953 р. - смерть Й. Сталіна та початок політичної лібералізації;

лютий 1954 р. – входження Кримської області до складу УРСР;

1956 р. – XX з'їзд КПРС, засудження культу особи;

Жовтень 1964 р. – відсторонення М. Хрущова з посади першого секретаря ЦК КПРС;

1963-1972 рр. – П. Шелест на чолі КПУ;

1965 р. – реформи у сільському господарстві та промисловості («косигінська реформа»); перша хвиля арештів дисидентів;

1972-1989 рр. – період правління на чолі КПУ В. Щербицького;

1976 р. – утворення Української гелісінської спілки (УГС).

Персоналії: Левко Лук'яненко, Іван Світличний, Алла Горська, Іван Дзюба, Ліна Костенко, Євген Сверстюк, Василь Симоненко, Вячеслав Чорновіл, Василь Стус, Петро Григоренко, М. Хрущов, Л. Брежнєв, П. Шелест, В. Щербицький.

Поняття та терміни: десталінізація, культ особи, лібералізація, політична реабілітація, відлига, раднаргоспи, шістдесятники, дисидентство, «застій», розвинений соціалізм, номенклатура, дефіцит, русифікація, самвидав.

Перебудова та відродження незалежності України (1985 – 1991 рр.)

Перебудова, її вплив на Україну. Соціально-економічні реформи. Культурні зміни. Атомна катастрофа 1986 року. Формування багатопартійності, Народний рух України. Декларація про державний суверенітет. Революція на граниті. ДКНС. Проголошення незалежності України.

Дати:

квітень 1985 р. – початок «перебудови»;

26 квітня 1986 р. – вибух на Чорнобильській АЕС;

вересень 1989 р. – виникнення Народного Руху України за перебудову;

березень 1990 р. – проведення перших альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР;

16 липня 1990 р. – ухвалення Верховною Радою УРСР Декларації про державний суверенітет України;

24 серпня 1991 р. – ухвалення Верховною УРСР Радою Акта проголошення незалежності України;

1 грудня 1991 р. – проведення Всеукраїнського референдуму і виборів Президента України. Обрання Президентом України Л. Кравчука.

Персоналії: М. Горбачов, В. Щербицький, Леонід Кравчук, В'ячеслав Чорновіл, Л. Лук'яненко.

Поняття та терміни: перебудова, гласність, плюралізм, багатопартійність, суверенітет, інфляція, кооперативи, ДКНС, референдум.

Україна в умовах незалежності (1991 р. - дотепер)

Соціально-економічні процеси, запровадження гривні. Повернення кримських татар, їх інтеграція. Прийняття Конституції 1996 р. Зовнішньополітичні відносини з Росією, ЄС, НАТО. Помаранчева революція та

Революція Гідності. Російська агресія проти України (2014–2024 рр.).
Культурний розвиток, релігійне життя.

Дати:

1991 р. – заснування Збройних Сил України.

1996 р. – ухвалення Конституції.

2004 р. – Помаранчева революція.

2014 р. – Революція Гідності.

2014 р. – початок російської агресії.

2022 р. – широкомасштабна агресія РФ проти України.

Персоналії: Леонід Кравчук, Леонід Кучма, Віктор Ющенко. Віктор Янукович. Петро Порошенко, Володимир Зеленський.

Поняття та терміни: репатріація, міжнародні відносини, глобалізація, євроатлантична інтеграція, громадянське суспільство, революція Гідності, анексія, окупація, волонтерський рух, поліконфесійність, автокефалія.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ

1. Відповідно розділу VIII. «Спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти» Правил прийому до БДПУ в 2022 році за результатами співбесіди зараховуються до БДПУ особи, яким надано таке право.

2. Співбесіда проводиться із зазначених загальноосвітніх предметів відповідно до програм середніх загальноосвітніх навчально-виховних закладів та програм вступних випробувань і співбесід у БДПУ, які затверджуються Приймальною комісією.

3. Вступне випробування у формі співбесіди проводять члени комісії визначені відповідним наказом.

Члени комісії по проведенню співбесіди оцінюють правильність відповідей в аркуші співбесіди, який по закінченню співбесіди підписується екзаменаторами та вступником.

4. Критерії оцінювання співбесіди:

Індивідуальна усна співбесіда для осіб, які претендують на зарахування за ступенем бакалавра, оцінюється за 200-бальною шкалою для кожного предмета окремо:

- 190-200 балів – вступник виявляє особливі здібності, вміє самостійно здобувати знання, знаходити та опрацьовувати необхідний матеріал, використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументувати відповіді, самостійно розкривати власні обдарування і нахили;

- 180-189 балів – вступник вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;

- 160-179 балів – вступник вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;

- 140-159 балів – вступник відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; виправляє помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;

- 120-139 балів – вступник володіє теоретичним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей вступника відповідає мінімальним критеріям);

- 100-119 балів – вступник володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину теоретичного матеріалу (до 20 %);

- 0-99 балів – вступник володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

До участі у конкурсному відборі не допускається вступник, який продемонстрував незнання значної частини програмного матеріалу, допускав суттєві помилки при визначенні понять і отримав 0-99 балів.

Список рекомендованої літератури

1. Лях Р.Д., Темірова Н.Р. Історія України: підруч. для 7 кл. / Р. Лях, Н. Темірова. - 4-те вид., випр. - К. : Генеза, 2003. - 190 с.: іл.
2. Свідерський Ю.Ю., Ладиченко Т.В. Романишин Н.Ю. Історія України: Підручник для 7 кл. - К.: Грамота, 2007. - 272 с.: іл.
3. Смолій В.А. Історія України: Підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. / В.А.Смолій, В.С.Степанков. - К.: Генеза, 2007. - 224 с.: іл., карти.
4. Гісем О.В., Мартинюк О.О. Історія України. 8 клас: Підручник для загальноосвіт. навч.закл. / О.В.Гісем, О.О.Мартинюк. - Х.: АН ГРО плюс, 2008. - 256 с.: іл.
5. Власов В.С. Історія України: 8 кл.: підруч. для загальноосвіт. навч. закл. / В.С.Власов. - К.: Генеза, 2008. - 304 с.: іл., карти.
6. Швидько Г.К. Історія України, XVI-XVIII ст.: підруч. для 8-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / Г.К.Швидько. - К.: Генеза, 2008. - 336 с.: іл., карти.
7. Струкевич О.К. Історія України: Підручн. для 9-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / О.К.Струкевич. - К.: Грамота, 2009. - 288 с.: іл.
8. Турченко Ф.Г. історія України.: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Ф.Г.Турченко, В.М.Мороко. - 2-ге вид. - К.: Генеза, 2011. - 352 с.: іл., карти.
9. Реєнт О. Історія України: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. Реєнт, О. Малій. – К.: Генеза, 2009. – 240 с.: іл., карти.
- 10.Струкевич О.К. Історія України: підр. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. : рівень тандарту, академічний рівень.- К. : Генеза, 2009.- 286 с.:іл., карти
- 11.Кульчицький С.В., Лебедєва Ю.Г. Історія України: підр. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. : рівень тандарту, академічний рівень.- К. : Генеза, 2010.- 304 с.:іл., карти
- 12.Реєнт О.П., Малій О.В. Історія України: Підручн. для 10 класу загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2010. - 240 с.
- 13.Турченко Ф.Г. Новітня історія України. Частина перша. 1914 - 1939. Підруч. для 10-го кл. серед. загальноосвіт. навч. закл. / Ф.Г.Турченко. - Вид. 3-те, виправл. та допов. - К.: Генеза, 2003. - 352 с.: іл.
- 14.Турченко Ф.Г. Новітня історія України (1939 - початок ХХІ ст.): Підручник для 11-го кл. серед. загальноосв. навч. закл. / Ф.Г.Турченко, П.П.Панченко, С.М.Тимченко. - Вид. 5-те, доопрац. й допов. - К.: Генеза, 2006. - 384 с.: іл., карти.
- 15.Свідерський Ю. Ю Давня і середньовічна історія України – Ч. І. / Ю. Ю. Свідерський, В. М. Окаринський. – Тернопіль: Астон, 2007. – 368 с.

16. Коріненко П. С. Новітня історія України (1939 – 2007 рр.). / П. С. Коріненко, М. В. Бармак, В. Д. Терещенко – Ч. IV. – Тернопіль: Видавництво Астон, 2007. – 400 с.
17. Касьянов Г. В. Україна 1991–2007: нариси новітньої історії / Г. В. Касьянов. – К.: Наш час, 2008. – 432 с.
18. Пометун О.І. Історія України: підр. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. : рівень тандарту, академічний рівень.-Харків. : Сиция, 2012.- 336 с.:іл.
19. Баран В. Історичні витоки українського народу / В. Баран, Я. Баран. – К.: Генеза, 2005. – 208 с.
20. Бойко О. Д. Історія України : підручник / О. Д. Бойко. - 4-е вид. – К. : Академвидав, - 2012. – 704 с.
21. Бойко О. Д. Нариси з новітньої історії України (1985-1991 рр.): навч. посіб. – К.: Кондор. – 2004. -357с.
22. Брехуненко В. Східна брама Європи. Козацька Україна в середині XVII-XVIII ст. / В. Брехуненко. – К. : Темпора, 2014. – 504 с.
23. Вівчарик М. М. Україна: від етносу до нації: Навч. посібник. –К.: Вища школа, 2004. -239с.
24. Гісем О.В. Історія України: комплексний довідник / О.В. Гісем, О.О. Мартинюк. – Х.: Ранок-НТ, 2010. – 480 с.
25. Горєлов М. Є. Цивілізаційна історія України / М.Є. Горєлов, О.П. Моця та ін. – К.: ЕксОб. – 2005. - 632 с.
26. Греченко В.А. Історія України: модульний курс: навчальний посібник для ВНЗ / В.А. Греченко. – Х. : Торгінг плюс, 2009. – 384 с.
27. До 100-річчя Української революції / упоряд. О.П. Мокрогуз. – Х. : Основа, 2017. – 80 с.
28. Литвин В. М. Історія України. Підручник / В. М. Литвин. – К.: Наукова думка, 2010. - 831с.
29. Мицик Ю.А. Історія України: навчальний посібник для ЗНЗ / Ю.А. Мицик, О.Г. Бажан, В.С. Власов. – К.: Києво-Могилянська академія, 2010. – 595с.
30. Плохій С. Брама Європи: Історія України від скіфських воєн до незалежності / С.Плохій. – Х.: Клуб сімейного дозвілля, 2016. – 669 с.
31. Снайдер Т. Українська історія, російська політика, європейське майбутнє / Тімоті Снайдер; за ред. О. Панича; перекл. О. Панича, Р. Свято. – К. : ДУХ І ЛІТЕРА, 2014. - 232 с.
32. Снайдер Т. Чорна земля. Голокост як історія і застереження / Тімоті Снайдер ; пер. з англ.: П. Білак, О. Камишникова, Т. Родіонова; наук. ред. В. Склокін. – К.: ТОВ «АРТ КНИГА», 2017. – 394 с.
33. Яковенко Н. Нариси з історії України від найдавніших часів до XVIII ст. / Яковенко Н. – К.: Генеза, 2005.

- 34.Яковенко Н. Дзеркала ідентичності. Дослідження з історії уявлень т ідей в Україні XVI – початку XVIII століття / Н. Яковенко. - К. : Laurus, 2012. - 472 с.

Посібники

- 35.Алексеев Ю. М., Вертерел А. Г. Історія України.: Навчальний посібник. - К: Каравела, 2004. - 256 с.
- 36.Білоцерківський В. Я. Історія України: навчальний посібник. - К: Центр учбової літератури, 2007. - 535 с.
- 37.. Видатні постаті в історії України (IX - XIX ст.): Короткі біографічні нариси. Історичні та художні портрети / В. І. Гусєв, О. Г. Сокирко, В. Г. Червінський. - К: Вища школа, 2002. - 359 с.
- 38.Гісем О.В. Історія України. Збірник типових тестових завдань: навч. посіб. / О.В.Гісем, О.О.Мартинюк. - К.: Український центр підготовки абітурієнтів, 2013. - 208с.
- 39.Гісем О.В., Мартинюк О.О., Трухан О.Ф. Історія України. 7-9 класи: Наочний довідник / О.В. Гісем, О.О. Мартинюк, О.Ф. Трухан. - К.; Харків: Веста, 2007. - 176 с.
- 40.Гісем О.В., Мартинюк О.О. Історія України. 10-11 класи: Наочний довідник / О.В.Гісем, О.О.Мартинюк. - К.;Х.: Веста, 2007. - 152 с.
- 41.Довідник з історії України (А-Я): посібник для ЗНЗ / за заг. ред. І. Підкови, Р. Шуста. - 2-ге вид., доопр. і доп. –К.: Генеза, 2001. -1136с.
- 42.Островський В.В. Готуємося до зовнішнього незалежного оцінювання: збірник тестових завдань з історії України / В.В.Островський. - 2-ге видання, доповнене. - Тернопіль: Мандрівець, 2014. - 424 с.: іл.
- 43.Кульчицький С. В. Історія України: Довідник для абітурієнтів та школярів загальноосвітніх навчальних закладів. / С. В. Кульчицький, Ю. А. Мицик, В. С. Власов. - К.: Літера ЛТД, 2009. - 528 с.
- 44.Коріненко П. С. Історія українського селянства: навч.-метод. посіб. / П. С. Коріненко – Тернопіль : [Вид відділ ТНПУ], 2014. – 296 с.
- 45.Історія України: посібник для 10-11 класів / наук. ред. А. Козицький. – Львів, Піраміда, 2012. – 256 с.
- 46.Історія України: посібник / за ред. Г. Темка, Л. Тупчієнка. – К.: Академія, 2002. – 480 с.
- 47.Історія України: словник-довідник / авт.-упоряд. І.Е. Щедріна. – Х. : Країна мрій, 2004. – 148 с.
- 48.Історія України XIX-XXI століть: практикум / В.Є. Голубко, Р.В. Лаврицький, А.Ф. Лозинський, М.Я. Нагіряк, В.І. Чура. – К. : Знання, 2015. – 375 с.

- 49.Кормич Л. Історія України від найдавніших часів і до ХХІ ст.: навч. посібник / Л. Кормич, В. Багацький. – Х.: Одіссей, 2004. – 480 с.
- 50.Новий довідник: історія України / С. Крупчан, Т. Крупчан, О. Скопненко, О.Іванюк. – К. : Казка, 2006. – 736 с.
- 51.Сас П. М. Історія України. ХVІ-ХVІІІ століття: Навч. посібник. –Л.: Дивосвіт, 2001. -291 с.
- 52.Світлична В.В. Історія України: навчальний посібник / В.В. Світлична. – Львів: Новий Світ – 2004. – 304с.
- 53.Уривалкін О. М. Історія України (середина ХІІІ – середина ХVІІІ століття): навч. посібник / О.М. Уривалкін. – К.: Кондор, 2005. – 284 с.
- 54.Чутский А. І. Історія України: навчальний посібник. К: МАУП. 2006. - 345 с.

Атласи

- 55.Атлас з історії України: 7 клас / Упорядники: Д. В. Ісаєв, О. І. Гісем, О. О. Мартинюк. - Київ: Інститут передових технологій, 2003. - 16 с.
- 56.Атлас з історії України ХVІ-ХVІІІ ст.: 8 клас / Упорядники: Д. В. Ісаєв, О. І. Гісем, О. О. Мартинюк. - Київ: Інститут передових технологій, 2004. - 16 с.
- 57.Атлас з історії України друга пол. ХVІІІ - початок ХХ ст.: 9 клас / Упорядники: Д. В. Ісаєв, О. І. Гісем, О. О. Мартинюк. - Київ: Інститут передових технологій, 2005. - 20 с.
58. Атлас з історії України 1914-1939 рр.: 10 клас / Упорядники: О. І. Гісем, Д. В. Ісаєв, О. О. Мартинюк. - Київ: Інститут передових технологій, 2006. - 16 с.
59. Атлас з історії України 1939-2005 рр.: 11 клас / Упорядники: О. І. Гісем, Д. В. Ісаєв, О. О. Мартинюк. - Київ: Інститут передових технологій, 2006. - 16 с.